

Notat om tilråding av vedtak om oppheving av vernesone

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Til: Seksjonssjef Kasper Løberg Tangen

Dato: 28. mars 2025

Fra: Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

Saksnummer: 2025/79307

FASTSETTELSE AV ENDRINGSFORSKRIFT

-om opphevelse av vernesonen i restriksjonssoneforskrift for ILA i Alta kommune, Finnmark

Innholdet i forskriftsforslaget:

Forskrifter om restriksjonssone for infeksjøs lakseanemi (ILA) opprettes for å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen hos fisk i forskriftens virkeområde.

Vi foreslår nå en endring av [Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi \(ILA\) hos akvakulturdyr, Alta kommune, Finnmark - Lovdata](#)

I forskriftens § 2 om virkeområde, oppheves vernesonen rundt lokaliteten 10839 Store Kufjord i Alta kommune med virkning fra 28. mars 2025. Dagens overvåkingssone oppheves. Lokalteter som tidligere var omfattet av overvåkingssonen, tas ut av restriksjonssoneforskriften. Ny overvåkingssone vil utgjøre det området som tidligere var vernesone. Restriksjonssonen går over i en overvåkingssone fra 28. mars 2025. Den foreslåtte overvåkingssonen vil gjelde i to år fra vernesonen ble opphevet, altså til 28. mars 2027.

Kravene til overvåking vil fortsatt gjelde i to år til.

Utover opphevelse av vernesonen og endring av overvåkingssonens utstrekning, foretas det følgende endringer i restriksjonssoneforskriften:

For forskrifter som endres etter september 2023, avviker vi fra forskriftsmalen og tar ikke inn et nytt ledd i § 10 med forbud mot å flytte fisk fra overvåkingssonen. Dette forbudet relaterer seg til kategorisering av helsestatus fra omsetnings- og sykdomsforskriften og

beslutning (EU) 2015/1554, og har vært inkludert i endringsforskriftene siden våren 2021. Dette forbudet tas ikke med i fremtidige restriksjonssoneforskrifter.

Bakgrunn:

Vernesonen i restriksjonssoneforskriften har sin bakgrunn i utbrudd av fiskesykdommen ILA ved lokaliteten 10839 Store Kufjord i Alta kommune, Finnmark i mai 2024.

Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Alta kommune, Finnmark, ble fastsatt 18. juni 2024.

Mattilsynet, avdeling akvakultur nord sendte 28. mars 2025 anmodning til Mattilsynets hovedkontor ved seksjon fiskehelse og fiskevelferd om å oppheve vernesonen rundt lokalitet 10839 Store Kufjord så snart som mulig.

I anmodningen opplyste avdeling akvakultur nord at utbruddslokaliteten Store Kufjord ble tømt for fisk 10. juli 2024, og at opprydding, vask og desinfeksjon av anlegget ble godkjent av Mattilsynet 24. september 2024. Pålagt tre måneders brakklegging ble påbegynt samme dato. Det vil si at pålagt tre måneders brakklegging var oppfylt 24. desember 2024.

Vernesonen omfatter i tillegg til lokalitet Store Kufjord, også lokalitetene 10281 Store Kvalfjord og 10840 Lille Kufjord. Begge lokalitetene har hatt fisk stående i sjø etter forskriften ble fastsatt. Lokalitetene Store Kvalfjord og Lille Kufjord er tømt for fisk, og vask og desinfeksjon av anleggene ble godkjent av Mattilsynet 22. januar 2025. Pålagt to måneders felles brakklegging av lokalitetene i vernesonen ble påbegynt samme dato.

Divisjonen mener at alle forhold som er beskrevet i forskriftens § 13 om krav til opphevelse av vernesonen var oppfylt 22. mars 2025, og anmoder derfor hovedkontoret 28. mars 2025 om å oppheve tiltakene i vernesonen og gjøre vernesonen om til ny overvåkingszone så snart som mulig.

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd er enig i divisjonens vurdering, og ber om at vedlagte endringsforskrift om opphevelse av vernesonen fastsettes.

Restriksjonssoneforskriften skal i tråd med forskriftens § 18 andre ledd, oppheves automatisk to år etter fastsettelse av endringsforskrift som opphever vernesonen i samsvar med forskriftens § 13. Restriksjonssoneforskriften vil derfor oppheves automatisk 28. mars 2027.

Formål:

Formålet med forskrift om restriksjonssone er å hindre videre spredning av ILA. Formålet med foreslåtte endring av forskriften er å oppheve vernesonen nå som kravene for sykdomsbekjempelse er oppfylt. Området går nå over i neste fase med overvåking av ILA.

Høring:

Opphevelsen av vernesonen skjer i tråd med anvisning i forskriften og trenger ikke særlig høring, se forskriftens § 13.

Tilråding:

Basert på vurderingene ovenfor, tilrår seksjon fiskehelse og fiskevelferd at vedlagte forskrift om endring av forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Alta kommune, Finnmark, fastsettes.

Vedlegg:

Forskrift om endring av forskrift 18. juni 2024 nr. 1045 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Alta kommune, Finnmark

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 28. mars 2025 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, delegeringsvedtak 5. mai 2004 og forskrift 6. april 2022 nr. 632 som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om melding, rapportering overvåking, utryddelsesprogram og sykdomsfri status for bestemte dyresykdommer (dyrehelseovervåkningsforskriften) § 3, jf. forordning (EU) 2020/689 art. 58.

I

I forskrift 18. juni 2024 nr. 1045 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Alta kommune, Finnmark, gjøres følgende endringer:

§ 2 skal *endret* lyde:

Forskriften gjelder opprettelse av restriksjonssone bestående av vernesone og overvåkingssone i Alta kommune, Finnmark fylke.

Vernesonen omkring lokalitet 10839 Store Kufjord i Alta kommune oppheves 28. mars 2025. Området som omfatter vernesonen vil fra 28. mars 2025 utgjøre ny overvåkingssone.

Overvåkingssonen omfatter lokalitetene 0839 Store Kufjord, 10840 Lille Kufjord og 10281 Store Kvalfjord og avgrenses:

- *Fra Havnereset på Stjernøya (22,882816; 70,334778) over Rognsundet til Junkerhamnklubben på Seiland (22,939979; 70,345777)*
- *Fra Skarveberg på Seiland (23,051317; 70,306498) over Rognsundet til Beananjårga på Stjernøya (22,949167; 70,321812).*

Koordinatene er angitt i desimal grader.

I vedlagte kart er overvåkingssonen merket med gult.

Kapittel II om tiltak i vernesonen oppheves.

§ 13 skal *endret* lyde:

Etter at all laksefisk fra anleggene i vernesonen er slaktet ut, anlegg og utstyr forskriftsmessig rengjort og desinfisert, lokalitetene har gjennomført en samordnet brakklegging av vernesonen i minimum to måneder og anlegg der det er påvist ILA er brakklagt i minimum tre måneder, kan Mattilsynet vedta at vernesonen skal oppheves. *Fra samme dato gjøres vernesonen om til ny overvåkingssone. Vernesonen omkring lokalitet 10839 Store Kufjord i Alta kommune er 28. mars 2025 opphevet. Området som var omfattet av vernesonen utgjør fra 28. mars 2025 ny overvåkingssone.*

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 1:

Kart over ILA-restriksjonszone i Alta kommune, Finnmark

